

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Proiectul tarifului vamal austro-ungar și agricultura noastră.

Am adus știrea la timpul seu, că după atâția ani de pertractări, o învoire între Ungaria și Austria s'a stabilit în diferitele chestiuni, ce leagă ambele state. Multe au fost greutățile de învins. Ele au fost însă aplanate în presara Anului-Nou. Reprezentanții guvernelor amânduror jumătăți a monarhiei noastre au putut anunța cu bucurie în ziua de Anul-Nou, că înțelegerea între cele două guverne este perfectă și acum rămâne, ca corpurile legiuitoare să sancționeze opera lor, pentru care s'a cheltuit atâta trudă și timp. Deși prin încheierea acestui pact nu s'au putut satisface toate dorințele, atât ale Ungariei cât și ale Austriei, el totuși este de mare însemnătate pentru popoarele lor, că cel puțin pentru 10 ani vor fi stabile legăturile acestor două țeri.

În acest pact s'au hotărât multe. Pe noi în special ne interesează însă mai mult, că s'a decretat *alianța vamală austro-ungară*, adică ambele țeri nu vor mai face convențiuni vamale cu țerile străine deosebit, ci numai una, cum ar fi o singură țară, și pe baza acestei învoeli s'a elaborat un *tarif vamal comun*, după care se vor face convențiunile (învoirile) vamale cu alte state, și care stăvărăște, ce fel de vămi trebuie să plătească la graniță pentru mărfurile lor, când intră pe teritor austro-ungar.

Germania, după-cum am avut ocaziune a expune în unul din nr-ii noștri din urmă, ca să sprijinească pe agricultorii ei, a făcut pentru imperiul

ei un tarif vamal autonom, prin care se pun mari taxe vamale la introducerea produselor agriculturii în Germania. Acest tarif va lovi în prima linie Ungaria, al cărei principal venit sunt produsele pământului. Se mai știe, că Germania are și o industrie foarte dezvoltată, care face o concurență foarte serioasă industriei austriace pe piața

mod se va urca vama pe viitor pentru produsele agricole, dăm aci câteva exemple. Față de taxele de acum, pentru viitor ele se vor urca pentru

grâu	dela c.	3-57	la	7-50
săcară	»	3-58	»	7-—
orz	»	1-79	»	4-—
ovės	»	1-79	»	6-—
cucuruz	»	1-19	»	4-—
fasole, mazăre	»	2-38	»	4-50
sămēț. de trifoi	»	1-10	»	10-—
diferite sămēțe	»	—	»	30-—
făină	»	8-93	»	15-—
struguri proasp.	»	23-—	»	40-—
poame fine	»	11-19	»	20-—
legume	»	11-19	»	20-—
flori	»	11-19	»	50-—
nuci	»	11-19	»	20-—
prune uscate	»	11-19	»	14-—
hamei	»	23-81	»	70-—
boi	»	35-—	»	60-—
tauri	»	9-30	»	30-—
vaci	»	7-14	»	30-—
juncani	»	7-14	»	18-—
viței	»	3-50	»	5-—
porci slabi	»	7-14	»	12-—
porci peste 120 kl.	»	7-14	»	22-—
cai sub 2 ani	»	23-81	»	50-—
cai peste 2 ani	»	23-81	»	100-—
paseri ucise 100 kl.	»	14-29	»	25-—
paseri vii	»	—	»	8-—
ouē	»	3-50	»	8-—
miere	»	14-25	»	28-—
unt	»	23-81	»	35-—
grăsime	»	38-06	»	45-—
carne proaspătă	»	14-—	»	30-—
caș	»	47-—	»	60-—
vin în butoaie	»	47-62	»	60-—
vin în butelii	»	47-62	»	75-—
vin spumant	»	119-05	»	150-—
liqueruri	»	142-86	»	170-—

IOAN C. BRĂȚIANU

(Vezi: „Foia“).

Ungariei. În fața acestei împrejurări, care amenință industria austriacă și agricultura din Ungaria, ambele au căutat ca prin un tarif vamal comun austro-ungar să-și asigure produsele lor una pe piețele celeilalte. Ungaria își va vinde produsele agricole de prisos, ce le desfăcea mai înainte, cu deosebire în Germania, — în Austria, fiindcă tariful vamal comun va împedeca prin taxele ridicate, ca grâu și alte produse agricole române sau rusești să nu mai poată fi aduse acolo. Ca să avem idee în ce

Din datele, ce dăm aci, vedem cât de protegiată va fi agricultura noastră și întru cât-va trebuie să ne bucurăm, fiind-că de sigur și prețul bucatelor se va urca pentru viitor în proporțiunea după-cum vor fi recoltele, mai slabe sau mai îmbelșugate.

O altă favoare ce a conces Austria față de Ungaria, este referitoare la măsurile veterinare la trecerea porcilor

Domnii abonenți sunt rugați a ne trimite prețul abonamentului.

din Ungaria în Austria. Astfel porcii îngrășați pot fi transportați fără nici o greutate la ori-ce abatoriu din Austria, dacă nu provin din localități neinfecțate de vre-o boală molipsitoare. Cei de prăsilă și cei slabi însă va trebui să facă la intrarea lor în Austria o carantină de 35 zile pentru a fi observați dacă nu sunt bolnavi.

Precum s'au ridicat taxele vamale pe produsele agricole, tot așa prin taxe mărite se protejează și industria, care este indeletnicirea mai de căpetenie a cetățenilor austriaci. Un deosebit merit mai are acest tarif, că sub ocrotirea lui se va putea desvolta cu deosebire industria mică, cea de casă. Așa că nu numai fabricile mari vor fi scăpate de concurența din țeri streine, ci și micii industriași vor putea vinde mai ușor și cu prețuri mai ridicate produsele lor.

DIN LUME

Mai nou.

Alegerea episcopului din Arad.

Joi s'a făcut alegerea de episcop al diecezei gr.-or. rom. a Aradului. P. C. Sa Ignatie I. Pap întrunind 36 voturi, a fost proclamat de ales. P. S. S. Archim. Hamsea, starițul mănăstirii din Hodoș-Bodrog, a primit 20 voturi.

Din dietă. În ședința de ieri a vorbit kossuthistul Benyovszky contra proiectului militar. El înaintează totodată un proiect de rezoluțiune, prin care să fie îndrumat guvernul să es-

FOIȚĂ

GASTON SCHEDLER

TRANDAFIRUL

— Mișelull... ticălosull... zise paznicul bătrân, oprindu-se în fața unui mormânt.

Prea de tot! Nici-odată nu i-se întemplantase ce i-se întemplantă de vre-o câte-va zile.

Cu toate acestea nu era paznic de ieri, dealaltăieri; nu umblase de puține-ori pe potecile tăcute! Erau vre-o zece ani de când moș Ion, fost soldat viteaz, plecase dela regiment. Era în multe locuri rănit și drept răsplată pentru slujbele ce adusese țerii, îi dăduseră neînsemnatul loc de paznic al cimitirului dela Ivry. Deoarece era flăcău bătrân, fără familie, când se despărți de camarazii sei, se pomeni singur în lume, fără altă dragoste afară de cea pe care o simțea pen-

pereze o convenție cu puterile mari, obligându-se acestea, ca în timp de 5, eventual 10 ani să nu mai înmulțească armatele, nici să introducă arme noue.

Situațiunea în Austria. Din Viena se anunță, că Cehii tineri s'au decis ași retrage moțiunile de urgență și astfel pentru un moment au încetat cu obstrucțiunea. Reichsrath-ul va fi deci în poziție ca să treacă azi peste prima cetire a proiectului de converșiune.

Amânarea delegațiunilor. În cercurile politice din Viena și Budapesta se vorbește, că delegațiunile din est-an se vor amâna pentru Septembrie. Convocarea atât de întârziată a delegațiunilor se motivează cu situația parlamentară nefavorabilă.

Din Peninsula balcanică. Știri alarmante sosesc zilnic despre pericolul macedonean. Astfel cu toate desmintirile se menține știrea, că Turcii mobilizează armata. Se afirmă, că guvernul turcesc continuă cu întăririle la hotar și reparaază fortificațiile la granița turcomuntenegreană. În Sofia domnește o mare neliniște din cauza pregătirilor de războiu ale Turciei. Principele bulgar Ferdinand a făcut o declarație importantă unei delegațiuni, care i-a cerut sprijinirea cauzei Macedonenilor. »Suntem în ajunul unor evenimente serioase. Poporul bulgar se încrede în Rusia și în puteri, că vor crea o nouă situație în Macedonia. La toată întâmplarea contez pe patriotismul poporului

tru medalia militară ce purta pe piept, și începui să iubească cu adevărată iubire mormintele încredințate pazei sale.

Încet-încet ele se făcură viața lui, le prețuia ca pe o proprietate a lui, și ia pe din afară ce scria pe crucile de lemn ori pe cele de piatră. Mormintele îi erau familia, pietenii, regimentul și plimbându-se printre ele încet, obișnuit cu șgomotul pașilor sei pe nisip, zilele îi treceau într-o liniște fericită.

Dar' fericirea lui perise de-odată; viața lui așa de dulce, fusese otrăvită, o durere nemărginită îl chinuia, îi umplea inima, și mânia îi făcea sângele să fiarbă: moș Ion băgase de seamă că îi fura cineva podobe mormintelor!

Gândi că înnebunește; cine fura, nu fura medalioanele de aur, nu fura lucrurile de preț, ci cum punea pe vr'un mormânt niscai flori, care mai aminteau viața veselă, și că ceicari rămăseseră nu uitau, o mână nelegiuită pângărea amintirea sfântă, smulgea florile

meu și sper, că la cas de nevoie, el își va face datoria.

Mobilizarea Turciei. »Times« din Londra anunță, că Bulgaria a adresat o notă către puteri contra mobilizărilor Turciei, cari sunt periculoase pentru Bulgaria. Nota adaugă, că Bulgaria ar fi nimicită chiar și la cas când ar purta o campanie victorioasă.

Episcopia sârbească din Timișoara. Scaunul episcopesc al Timișoarei, devenit vacant prin moartea lui Nicanor Popoviciu, ar fi trebuit după trei luni să fie ocupat. Scaunul, deși e vacant de un an și jumătate, după-cum scrie »Tribuna«, nu se va ocupa încă multă vreme, din cauza neînțelegerilor ivite cu privire la candidatul de episcop.

DELA REUNIUNILE NOASTRE

Dela „Reuniunea agronomică a comit. Caraș-Severin.

Di Carol Fényes, secretarul reun. agron. a comit. Caraș-Severin, în scopul de a înființa și în Lugoj o filială a »Asociațiunii centrale regnicolare de credit«, de care acest comitat deja are 30, — a convocat săptămâna aceasta, la 12 Febr., pe gazdele acestui oraș la o consfătuire în sala casei orașului. Spre orientare le-a comunicat aceasta printr'un apel, din care extragem următoarele:

»Membrii asociațiunii, ce se va înființa, poate fi a ea, care prenotează cvote; o cvotă (părticică din capitalul cu care se creează fondul asociațiunii) e de 50 cor. și se poate plăti în rate lunare de câte 1 cor.

cele mai frumoase și colțul ce rămânea gol părea că strigă: »Hoții!«

Cu pumnii încheștați, răsufând repede, moș Ion sta înaintea mormântului neputându-și lua ochii dela el. În seara trecută, era foarte frumos, o grădină drăgălașe, încântătoare, colț pierdut în nemărginirea în care e bine să dormi somnul de veci. Și acum ce schimbare! Ai fi zis că a trecut o ceată de hoți pesre pământul sfânt lăsând în urmă-le, ca Hunul Atila, jale și pustiire!

Mânia și un mare disgust cuprinse pe bătrânul soldat, și pe fața-i sbârcită curseră două lacrimi mari.

Mișelia acestei nelegiuii trecea peste marginile inteligenței sale, îl încremenea și nu se mai gândi decât să prindă pe hoț și... Mâna i-se întindea și pumnul se repezea cu putere în vâsduh, amenințând pe necunoscut.

Pleacă dând cu bățul în petri și făcându-le să sară în sus.

„Asociațiunea centrală regnicolară în-
dată după constituirea asociațiunei, va cre-
dita suma îndoită a valorii cvotelor pre-
notate.

„Asociațiunea centrală dă împrumuturi
cu 5½%; ear' filialele — în înțelesul art.
de lege 23 din anul 1898 — cu interese de
7½%, deci cu 2% mai mult ca centrala.

„Asociațiunea, ce se va înființa în Lu-
goj, va lua după împrumuturi numai 7%.
Împrumutul se poate face pe cambii, credit
personal cu termen de 6 luni, apoi pe hipo-
tecă și credit real.

„Se dau împrumuturi cu amortisare pe
10, 15 și 20 ani, după cari, afară de amor-
tisarea ratei din capital, se solvește 3½%
interese.

„Asociațiunea va deveni mai târziu și
asociațiune de consum și de valorare a pro-
ductelor, când apoi economii vor putea pro-
cura trebuințele lor mai ieftin, ear' produc-
tele lor (grâu, cucuruz, séménță de trifoiu ș. a.)
le vor vinde și valora cu prețuri mai bune“.

Am dori ca și dintre Români să se
înscie cât mai mulți ca membri acestei
asociațiuni, pentru a se folosi de înlesnirile
ce le promite.

Dela Reun. rom. de agricult. din comitatul Sibiului.

Impărțire de séminte și de unelte
economice.

Ne luăm voie a aduce la cunoștința
membrilor Reuniunii noastre agricole, că
subsemnatul comitet central va împărți în
primăvara a. c. intră membrii Reuniunii în
mod gratuit séminte de trifoiu, de napi, de
luțernă și eventual și de alte soiuri de se-
minte de nutrețuri, mai departe cuțite de
altoit pomii, reșină fluidă de altoit, legături
de altoit, cum și legături de pomi.

Doritorii de a fi împărțși să-și în-
ainteze cererile în scris la comitetul central
cel mai târziu până la 1 Martie a. c.

II.

Cotind pe o potecă, moș Ion văzù o
fetiță; era sdrențoasă de tot și plină de no-
roi. Călcă cu picioru-i gol pe o peatră as-
cutită, și dete un țipet de durere; se opri
o clipă, pe urmă, uitându-se împrejur, neli-
niștită, o porni înainte.

Paznicul urma de departe corpul mic
pe care-l legăna vântul; gândea să fie vre-o
cerșitoare dintre cele pe care le trimit pă-
rinții lor ticăloși prin cimitire, ca să induio-
șeze pe cei cari vin și să-i facă să le dea
câte ceva. De-odată obrajii lui se înroșiră,
ochii îi străluciră de mânie. Vru să strige,
dar' înăbușit de emoțiune, nu putù; văzù pe
fată plecându-se pe un mormânt și apucând
cu mâinile un trandafir pe care-l scutură
tare și îl scoase din pământ.

Pe urmă se sculă în sus, îl strinse în
brațe, și fugi drept înainte împedcându-se,
aproape să cadă, sgăriindu-și picioarele fără
să dea un țipet de durere. Se ducea nebu-

Cu o cale rugăm pe membrii nostri
impărțși anii trecuți cu séminte, să bine-
voiască a ne raporta despre modul de pur-
cedere la cultura plantelor și despre resul-
tatul recoltei.

Sibiu, 7 Februarie n. 1903.

Comitetul central al Reuniunii române
de agricultură din comitatul Sibiului.

Dem. Comșa,
president.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Știri diverse.

Despre bogăția în aur a rîurilor noastre,
se dau în „Montan-Zeitung“ din Graz date
interesante. Se spune anume că pe ținutu-
rile țărmilor Dunării, Dravei, Murășului, Stre-
iului, mai departe a Oltului, Savei și Some-
șului se află foarte mult praf de aur, ba se
află chiar și bucățele de aur cari sunt mai
mari decât cele din California.

Telefon — fără scoică pentru urechi.
Societatea austriacă pentru arte și Länder-
bank a cumpărat pe prețul de un milion
franci invențiunea inginerului svedian Liung-
mann Holmstroem, adevă telefonul fără
scoice.

Mașină de sburat. La expozițiunea
universală dela Saint Louis, America, în
1904, va avea loc un concurs aerostatic
pentru un premiu de 500 mii lei. Sir Hi-
ran Maxim, cunoscutul inventator de mașini
sburătoare, pe cât de puternice pe atât de
ușoare, a trimis o scrisoare către directorii
expozițiunii, că va face o călătorie cu ba-
lonul la Saint Louis, chiar în vara viitoare,
pentru a-și da seama de dispozițiunile te-
renului și pentru a se informa de proiectele
și condițiunile terenului.

Curs extraordinar de țesătorie pentru
femei se va ținea din indemnul ministrului
de comerț în Késmárk (Ungaria-de-nord)
dela 1 Martie până la finea lui Aprilie a. c.
Învățământul va fi gratuit.

nește de repede, fără să vadă nimic, fără
să audă înapoia sa respirația repede a bē-
trânului paznic, care o urma cu greu și în-
gâna printre dinți: „Ah! hoațo, pun eu mâna
pe tine! ce am să-ți faci“

(Va urma).

Trad. de D. Stăncescu.

Ioan C. Brătianu.

(Vezi portretul).

Una din cele mai mărețe figuri în is-
toria contimporană a României, este necon-
testat și Ioan C. Brătianu, care a jucat
un rol însemnat în toate mișcările pentru
regenerarea și formarea României de astăzi.
Viața lui în privința aceasta a fost foarte
sbuciumată.

Ioan C. Brătianu s'a născut în 1822.
Studiile și-le-a făcut în Paris și acolo a
fost câștigat pentru ideile republicane. In-

Răsboiu de țesut automat. Pe terenul
industrial cea mai interesantă invențiune este
răsboiul automat al lui Nothrop. Un astfel
de răsboiu se află în fabricile de bumbac
din Manchester. O firmă engleză intențio-
nează a procura 500 astel de răsboa e, care
va reforma cu totul industria țesătoriei.

Vânzarea prafului nutritor pentru ani-
male oprită. Ministrul de interne prin o cir-
culară a atras atențiunea oficiilor judecăto-
rești, că Wehle Emil, drogoer din Viena vinde
în Ungaria Porkin și Pecusin, pentru care
n'are îngăduință. Cu o cale a îndrumat au-
toritățile, ca să impedece lățirea acestui ar-
ticlu oprit.

Examinarea stabilimentelor de acetylen.
Ministrul de comerț prin o circulară tri-
misă autorităților administrative aduce la cu-
noștință, că planul după care se vor examina
stabilimentele de acetylen, e deja gata.

Concurență între fabricile de bere. Fa-
bricile de bere de primul rang din provin-
cie și străinătate sunt provocate, de cătră
cele din Budapesta, ca să ridice mari magazii
[deposite] în Budapesta și să concureze cu
fabricile de bere din capitală. Prima fabrică
de bere din Sopron a și făcut, de curând,
un mare magazin în Budapesta. Se crede că
depositele vor fi atât de mari, încât pe tim-
pul de vară vor putea satisface și celor
mai mari comande.

Impedecarea exportului pietri de fer
(minereu de fer) preocupă și cercurile gu-
vernamentale și se zice că deocamdată pe
căile ferate ale statului va ridica în mod sim-
țitor tarifa de transport pentru peatra de fer
ce există între vama Austriei și străinătate.

Fabrica de materiale pentru lăcătușit
din Aiud a produs, după-cum se vede din
bilanțul încheiat pe 1902, marfă în preț de
199.062 cor., cu 50.000 cor. mai mult ca
în 1901, și totuși cu spese de 3736 cor.
mai puțin. Profitul curat, este de 13.316
cor., din cari 7000 cor. s'au trecut la fon-
dul de rezervă. Ca dividendă se distribuie 5%.

tors în țară, a luat parte la revoluțiunea din
1848, care însă nu isbuti, așa că a fost si-
lit să fugă în Franța. La 1857 se reîntoarce
earăși înderēt și cu trup și suflet conlucrează
la unirea principatelor (România și Moldova).
Cu toate acestea adevărata însemnătate do-
bândește abea în 1866, cu suirea pe tronul
țerii a principelui Carol, actualul rege al Ro-
mâniei, când devine ministru și șef al par-
tidului liberal. De aci înainte devine viața
lui politică strîns legată cu istoria României,
unde a luat parte la toate evenimentele mari
ale țerii sale. Lui a fost dat să conlucre la
ridicarea României, în urma răsboiului vic-
torios purtat contra Turcilor în 1877—8, la
rangul de Regat și a o pune în rîndul sta-
telor civilisate din Europa. Regele Carol I.
a avut un bun sfetnic în persoana lui, și nu
este Român, care să nu-i fie recunoscător
pentru serviciile aduse neamului seu.

Inul.

(Linnun Usitatissimum).

(Urmare și fine).

(Reproducerea interzisă).

Planta premergătoare.

Cea mai bună plantă premergătoare pentru in, este trifoiul sau altă plantă de nutreț; tot așa și țelina spartă din nou. Adese-ori se mai cultivă după vre-o plantă prășitoare (de sapă), rapiță sau sâcară. După sine însuși nu reușește de loc, din care cauză nu se poate cultiva pe același loc decât numai după un restimp de cel puțin șase ani. Inul fiind o plantă, care lasă pământul curățit de burueni, după el reușește ori-ce plantă destul de bine. De regulă îi urmează vre-o cereală de toamnă.

Pregătirea pământului.

Pământul trebuie foarte bine lucrat, de aceea îl vom ara până la sămănat de 2—3 și chiar de 4 ori. Pentru sămănat trebuie să fie bine mărunt și netezit. O gunoieră proaspătă cu bălegar (gunoiu), inul nu suportă.

Sămănta și sămănatul.

Sămănta de in, ca să fie bună, trebuie să aibă un miros plăcut, să fie lucie, să aibă o culoare mai mult deschisă decât închisă și trebuie să alunece ușor printre degetele mâinii.

Pentru a dobândi totdeauna recolte mari, este de cea mai mare însemnătate a schimba cel puțin la 3 sau 4 ani odată sămănta.

După-cum vom a cultiva inul pentru producerea de sămăntă sau mai mult pentru fuior, va diferi și cantitatea de sămăntă întrebuițată la jugăr. Pentru producerea sămănteii, trebuie să dăm fiecărei plante loc destul de larg, ca să poată primi cât se poate de multă lumină. În acest caz cotorul principal să va rămuri și va produce multe flori și prin urmare și semințe multe. Vom sămăna deci pe jugăr numai 50—75 litri.

Când cultivăm inul pentru fuior, vom căuta a împedea, pe cât se poate, rămurirea cotorului principal, ca firul de fuior să rămână cât se poate de lung. Vom sămăna deci cât se poate de des 1½—2 hctl. pe jugăr.

Pentru sămănat se recomandă a se lua sămăntă de doi ani, deoarece-ace experiența a dovedit, că aceasta dă recolte mai bune decât sămănta proaspătă.

Inul să poate sămăna foarte de timpuriu, adică prin Martie însă și mai târziu prin Maiu și chiar prin Iunie. Acolo unde ne temem de geruri de primăvară, va fi bine a sămăna ceva mai târziu. Deasemenea va fi recomandabil, ca acolo unde se cultivă mult in, să se semene în diferite epoce ale primăverii, pentru-ca astfel să ușurăm recolta, care o facem apoi treptat.

Sămăntatul însuși este mai bine a-l face prin împrăștiere, sămănând de-alungul și apoi de-alatul câmpului, adică de două-ori, pentru-ca plantele să răsară de-opotrivă de dese. Sămănta o introducem în pământ cu grapa din-

țată sau cu cea de mărăcini; apoi se poate tăvălugi. Dacă sămănta ajunge mai adânc de 8—10 cm. în pământ, inul nu mai răsare; vom fi dar' băgători de seamă în această privință.

Lucrările de întreținere.

Sămănta inului stă în pământ cel puțin 8 zile până-ce răsare. În acest restimp dacă s'ar prinde vre-o coajă de-așupra pământului, ea trebuie spartă cu grapa. După răsărire inul suferă adeseori de pureci de pământ. Aceștia îi putem alunga în parte, presărând cenușe peste plantele atacate. Seceta în cursul primăverii și verii împiedcă foarte mult dezvoltarea inului, ear' un timp prea ploios face ca inul să se culce. Dacă locul sămănat este buruenos sau am întrebuițat o sămăntă necurățită, atuncea odată cu inul răsare și o mulțime de burueni, care trebuiesc plivite, altcum ne pot strica recolta întreagă. Cu deosebire vătămătoare devin acele burueni, care se acață sau se încolăcesc în jurul cotoarelor inului, cum este d. e. volbura; apoi acelea, a căror semințe samăna mult cu sămănta inului, precum este d. e. inița; în fine mai amintim și plante parasite, cum este cuscuta (torțelul, mătasa). Afară de plante parasite atacă inul și o mulțime de insecte, în contra cărora mijloace directe nu avem.

Recolta.

Epoca (timpul) recoltatului depinde dela scopul ce urmărim cu cultura inului. Dacă voim a câștiga un fuior fin, elastic și ușor de înălbit, vom recolta plantele imediat după înflorire. Dacă cultivăm inul pentru sămăntă vom aștepta până-ce foile uscate cad de pe cotoarele devenite cafenii și sămănta a dobândit culoarea sa caracteristică. Dacă voim a câștiga atât fuior cât și sămăntă, recolta se va face între aceste două epoci.

Recoltatul se face smulgând plantele cu rădăcină cu tot. Dacă locul e buruenos, plantele se vor prinde cât se poate de vârf, pentru a nu se smulge și buruenile odată cu inul. 8—10 oameni sunt suficienți (îndeajuns) pentru a se smulge inul de pe un jugăr la zi, fiind necesari (de trebuință) încă 2—4 oameni, cari îl strâng, respective îl leagă în snopi.

Uscatul inului trebuie să se facă cu multă îngrijire, întinzându-l pe o miriște sau o pajiște. Aci se pune sau în piramide cu vîrfurile în sus, sau se întind pe jos. Imediat ce s'a uscat inul trebuie clădit în stoguri bine acoperite sau pus la adăpost sub vre-un acoperiș.

Sămănta se poate câștiga prin treerat cu imblăciile. Prin acest metod însă să încurcă foarte ușor cotoarele. Mai bine este a rupe capsulele de sămăntă, trăgând firele printr'un peptine cu dinții de fer. Capsulele să păstrează până iarna, când domnește ger uscat, atuncea se treeră cu mai multă înlesnire decât toamna îndată după recoltă.

Cantitatea recoltei variază între 650—700 kgr. cotoare brute. Din această cantitate se perde cu topitul 25—30%, apoi cu melițatul și cu regilatul și periatul 60—68%. Astfel încât din recolta brută nu rămâne decât 6—10% fuior preparat, (adecă din 100 kgr. cotoare 6—10 kgr. fuior).

Cantitatea fuiorului va varia deci între 100—400 kgr. pentru un jugăr. Ca sămăntă putem câștiga pe lângă fuiori 2—4 hctl. pe jugăr. Când inul a fost sămănat foarte rar, cantitatea semințelor recoltate să poate urca până la 6—8 hctl. pe jugăr.

PENTRU ECONOMI

Copită rea — cal rău.

Fiecare crescător de cai este dator în prima linie să se îngrijească cât se poate de bine de copitele animalelor de prăsilă cât și a mănșilor. Mai ales copitele epelor și a armășarilor să nu prezinte nici cel mai mic defect, fiindcă ele se moștensesc adese de urmașii lor. Copitele mănșilor trebuie dela început urmărite și îngrijite ca unghia să se tocească regulat și uniform altcum capătă copite strimbe, de unde provine apoi umblet nesigur care face ca să se rănească pe la picioare și sa li-se umfle încheeturile. Cel mai bun mijloc ca mănșii se capete copite solide sănătoase și de o formă frumoasă, este mișcarea multă pe loc uscat. Prin aceasta ele se tocesc cât trebuie, și rămân sănătoase. Ținând mănșii mult pe bălegar (gunoi) sau locuri mlăștinoase, unghiile lor se fac mari și moi, ear' furculița dela ele se pipernicește. Tot la cel puțin trei luni trebuie să cercetăm copitele și să mai ajutăm cu cuțitul unde ar fi de lipsă, dacă unghia nu crește normal. La caii desvoltați și de muncă, prin aceea că le punem potcoave, unghia nu se tocește dela sine, prin umare trebuie să o tăiam și curățim. Chiar dacă nu ar avea trebuință de potcoave noue totuși ele se vor lua jos la fie-care 3—4 săptămâni și unghia se va curăți de cătră un pricepător. Este o economie rău înțeleasă a lăsa potcoava cu lunile de zile neschimbată, până-ce marginile cresc peste ea, și talpa ajunge la pământ. Multe vătămări a unghiei se datoresc acestei întreprinderi și știm bine că un cal cu copite rele nu valorează nimica.

*

Care lumină este cea mai bună pentru creșterea plantelor?

Precum se știe, lumina soarelui o putem descompune în mai multe colori ale ei, lăsându o să treacă prin sticle diferit colorate sau prin alte mijloace. Un învățat englez a făcut în privința aceasta niște încercări și a constatat, că legumele de curând sămănate pe un strat și răsărite, care primeau numai lumină albastră (vânăta) nu creșteau aproape de loc; în lumină galbenă ceva mai bine; în lumină roșie cotoarele creșteau lungi și subțiri, ear' la lumină albă sau galbenă ele se desvoltau și creșteau mai bine. Resultatul acestor experiențe este bine să și-l noteze cu deosebire grădinarii și adevărați să nu folosească la serele (Glashaus) și paturile lor calde altă sticlă decât de cea albă sau galbenă.

*

Ce influență are gerul asupra sămințelor?

În urma experiențelor de până acuma asupra influenței ce are gerul asupra sămințelor s'a constatat că toate plantele, ce au răsărit din sămințe, care au fost expuse timp mai îndelungat gerului, au o desvoltare mai grabnică decât plantele provenite din sămințe, care nu au fost expuse gerului.

Medicul casei.

Sarea de bucătărie. Sarea de bucătărie se găsește în toate lichidele corpului animal și este absolut necesară pentru formarea sucului stomacal (sucului gastric), fără de care mistuirea este impededată. Luată în cantități mici sarea de bucătărie înlesnește formarea salivei (scuipatului) și mistuirea. Porțiuni mai mari însă împedecă acestea. Mâncând mari cantități de sare sau bucate tare sărate, produce sete mare și un simț de căldură în stomac, înlesnește eșirea afară, provocând chiar diaree. Sarea luând-o uscată în doze mai mari, irită pelița stomacului, în urma căreia se pot ivi vătămări. Ea are însă însușirea de a opri sângerările. Astfel vătura de sânge din plumâni se poate opri luând sare uscată sau amestecată cu apă 1—2 lingurițe, până-ce încetează vătura. Se mai folosește sarea contra scrofolosei, catar cronic de plumâni și a gâtului, a stomacului și intestinal, apoi la îngrașare excesivă (afară din cale) a corpului, contra podagrei și a reumatismului cronic articular (de încheeturi), etc. În toate aceste cazuri însă va fi bine a consulta un medic înainte de a începe vre-o cură cu sare.

Pentru femei.

Gâscă umplută și friptă englezește.

Se grijește gâsca, tăindu-i aripile, unghiile, apoi să umple cu tocătură făcută din ficatul ei tocat, ceapă tăiată în bucățele, ceva jale (jales, salvie) verde tocată cât un vârf de cuțit, toate bine amestecate, rumenite în unt și ferte în bulion (zămă de carne). După aceasta legându-o cu sfoară și lăsându-i la bele în lung, gâsca se pune în frigare și pe când se frig, să înțeapă cu vârful unui cuțit, ca să iasă mustul din carne, care se va strînge și apoi se toarnă peste gâscă când se servește la masă.

*

Budincă de ciocolată.

Se pisează foarte mărunt 180 grm migdale și 100 grm. zahar, se pun în lăuntru 8 gălbinișuri și se amestecă o oră, se adaugă 70 grm. ciocolată rasă, puțină vanilie pisată bine, se amestecă de ajuns; apoi se face spumă din trei albușuri, se amestecă împreună, se unge forma cu unt, se toarnă totul în ea și se pune la cuptor (Röhre) cu foc lin.

Advocatul poporului.

Vânzarea mărfurilor cu lipsă la măsură (d. e. carne, pâne etc.) este privită ca înșelăciune. Ea trebuie dusă îndată — împreună cu un martor — la primăria locală sau la primpretorele spre constatare, pentru-ca vânzătorul să fie pedepsit. (Ord. minist. de interne nr. 70.000 din 1888).

*

Atestatul de nevinovăție în casuri de foc se va cere dela primărie. Acest atestat însă este numai atunci primit de societățile de asigurare, dacă el este iscălit și de primpretorul. (Ord. minist. de interne nr. 32706 din 1882).

PENTRU MESERIAȘI

A face din stejar abanos este o lucrare, care preocupă chiar pe mulți industriași, operația cu toate acestea este ușoară, trebuie însă a se opera imediat după tăierea lemnului. Lemnul este pus în apă feartă în care s'a topit patra acra cât a putut primi apa. Pe urmă bucățile de lemn trebuiesc udate des cu apă, în care s'a fert băcan (lemn de campêche, Blauholz) o parte pentru zece apă. Se trece prin pânză și se pune iarăși pe foc, pentru-ca apa să scadă pe jumătate. În fine la fie-care litru de apă se adaugă 15 picături de o soluție saturată de indigo solubil și cu totul neutru.

După-ce am udat mai de multe-ori lemnul cu această apă, îl frecăm cu o soluție saturată și filtrată (trecută prin pânză) de cocleală [Grünspann] și acid acetic concentrat (oțet dela farmacie) cald. Această operație se repetă până-ce căpătăm culoarea ce voim. Acest abanos nu se distinge de cel adevărat.

*

Pentru a da lemnului alb culoarea nucului luăm: apă 1 litru, pământ de Casel impalpabil 30 grm. potasă de America sau cenușe de drojdii 20 grm.; se ferbe un quart de oră și pe urmă este aplicat cald pe lemn.

Se lasă a se usca lemnul, pe urmă se udă iarăși fața cu amestec de 30 centilitri de oțet și pilitură de fer 25 grame. Se lasă a se usca și se freacă pe urmă cu hârtie sticlală [Glas-Papier] până-ce căpătăm lustru dorit.

DE-ALE BĂNCILOR

„Sentinela”, institut de economii și credit din Satul-nou și-a ținut adunarea generală în 12 Febr. a. c. Din bilanțul publicat se constată că: Capitalul băncii este de 80.000 c. Pe anul 1902 Activele au fost 596.437 c., Pasivele 570.356 c., Profitul curat 26.080 c., Depunerile spre fructificare figurează cu 277.045 c., ear' Reescomptul a ajuns la cifra de 159.859 c. Director executiv e dl M. Stoica.

*

„Lipovana”, inst. de credit și econ. din Lipova își va ține adunarea gen. anuală în 19 Febr. a. c. Are un capital social de 100.000 c. Bilanțul pe 1902 se încheie la Active cu 936.495 c., Passive 916.283 c., Profit net 20.212 c., Depuneri spre fructificare 5.888.824 c., Reescompt 169.223 c. Director executiv al institutului este dl Voicu Hamsea.

rugăți a ne înapoia îndată Nrii trimiși, altcum îi considerăm ca abonați.

NOUTĂȚI

Procesele de presă ale »Tribunei«. In procesele intentate contra »Tribunei«, curtea cu jurați din Cluj a găsit vinovat pe redactorul responsabil al ei George Mohan, culegător tipograf, pentru agitație; el a fost osândit în 6 ale luni curente la 15 luni temniță și pentru fie-care parte încriminată câte 1000 cor., adică în total 11 mii cor., cari în cas că nu se vor putea încassa dela dânsul, sunt a se lua din cauțiunea »Tribunei«. Apărătorul lui Mohan a făcut recurs contra sentinței. Mohan a fost imediat deținut.

Camera advocaților din Arad și statua lui Kossuth. In adunarea generală de Sâmbătă a camerei advocaților din Arad, s'a făcut propunerea de a se vota suma de o mie coroane, din cassa camerei, pentru ridicarea unei statue lui Ludovic Kossuth în Arad. Cinci membri români ai acestei camere, d-nii Francisc Hosszu Longin, Dr. Iustin Pop [Deva], Dr. Aurel Vlad, Dr. Silviu Moldovan (Orătie) și Dr. Gavriil Suci (Hațeg) au înaintat un protest.

Petrecere cu dans în Sibiu. »Reuniunea femeilor române din Sibiu« va aranja la 18 Februarie st. n. a. c. în sala dela »Unicum« o petrecere cu dans.

300 medalii au primit micii cultivători de flori, cari au fost anul trecut cinstiți de cătră semințeria ces. și reg. a curții alui Eduard Mauthner cu cepe de Hiacinte și cărora prin o cultură îngrijită le-au succedat crește exemplare de flori mărețe în colorii. Distribuirea medalilor și cinstirea din nou a copiilor de școală cu 5000 cepe de Hiacinte (plantate deja în oale) a avut loc Dumineca trecută în curtea semințeriei din strada Rottenbiller. Această jertfire, care culminează în dorința de a împodobi cu flori și fereastră celui mai modest locuitor a capitalei și de a deștepta în copii interes pentru tot ce e frumos și nobil, e desigur de însemnătate importantă, socială și intențiunile acestea desigur merită toată recunoștința. Semințeria ces. și reg. a curții alui Eduard Mauthner, căreia datorim atâtea creațiuni binecuvântate și frumoase în arta grădinăritului și pe care cu mândrie o putem considera că una din cele mai mari semințerii ale Europei, va distribui băieților de școală în a doua jumătate a lunii Maiu câteva mii de palmieri și în Septembrie va aranja o expoziție de palmieri. Cu ocaziunea aceasta atragem atențiunea iubitorilor de flori asupra catalogului bogat ilustrat alui Mauthner, care la cerere se trimite gratuit și îl recomandăm cu căldură tuturor amatorilor de flori.

Meseriașii români din Turda aranjează o petrecere declamatorică-teatrală Duminecă în 22 Febr. st. n. în sala cea mare dela »Hotel Central«. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăceilor lipsiți de mijloace.

† Véd. Ana Dublesiu născ. Iordan și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului la 4 Februarie st. n. a. c. în etate de 64 ani.

Rămășițele pământești ale răposatei s'au așezat spre odihnă vecinică Vineri în 6 Februarie a. c. la 1 oră p. m. în cimitierul gr.-or. din Romos. O deplâng fii Nicolae Dublesiu, Elena Dublesiu, Ioan Dublesiu și Dr. George Dublesiu. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

† Dr. Stefan Păcurar, avocat în Sibiu și fost odinioară primar al Sebeșului, a răposat în 3 Febr. a. c.

Un nou proces al lui »Kronstädter Zeitung«. După procesele intentate lui Korodi, Orendi și Liess, s'a judecat la T. Murășului un alt proces contra acestui din urmă. Dr. Liess a fost condamnat la două luni arest pentru »calomie« sevărită contra oficiului telegrafo-postal din Brașov.

Despărțirea principesei Luiza de Giron. Se știe, că principesa Luisa, soția moștenitorului tronului din Saxonia a fugit cu profesorul Giron. Acuma principesa fugară Luiza fu înștiințată că nu o să poată sta în Europa fără documente; părinții ei refuzau de a i-le trimite; ar fi trebuit prin urmare să se ducă în America. Astfel ea a preferat să se despărță de Giron. Acum principesa va trebui să se supună voinței familiei sale.

Popă catolic ucigaș și sinucigaș. In clopotnița bisericii din satul Seilh, lângă orașul Tulma, au fost găsiți morți de gloanțe de revolver tinărul paroch Vales și tinera fată Gazagne, cea mai frumoasă fată din Tulma. Causa sinuciderii a fost dragostea înfocată a preotului pentru frumoasa fată și desperarea lor de-a nu se putea lua în căsătorie.

Medic român decorat. Renumitul medic român dl Dr. George Stoicescu, profesor la facultatea de medicină din București, a fost decorat de guvernul republicii franceze cu roseta legiunii de onoare.

Crima îngrozitoare a unei nebune. La Loisdorff (Ungaria) țeranca Huber, înnebunind, a tăiat cu un cuțit capetele celor doi băieți ai săi, expunându-le în vârful a două prăjini, ce le-a răzimat de poarta cea mare. Nenorocita mamă, într'o furie grozavă, și-a tăiat apoi gâtul.

Cea mai ferbinte dorință a fie-cărui om este sănătatea, ear' aceasta se poate câștiga numai întrebunțând în mod corespunzător crucea dublă electro-magnetică Nr. 86,967 R. B. Mii de oameni și-au restabilit sănătatea prin folosirea ei. Inventatorul, dl Albert Müller, Budapesta V. Vadász utcza Nr. 42/G primește mulțime de scrisori de recunoștință, dintre cari una o redăm în cele următoare, tradusă fidel din cuvânt în cuvânt: »Stimate d-le Müller. Nu înzadar

am cetit în foaie scrisorile de recunoștință despre crucea dublă electro-magnetică Nr. 86,967 R. B. a D-voastră, de oare-ce ele cuprind curatul adevăr. Crucea aceasta ajută foarte mult. Așa de trei săptămâni o port și mă aflu deja sănătos. Aveam sgârçiri de inimă și de stomac, îmi lipsia pofta de mâncare și suferiam de reumatism în așa măsură, în cât cu o mână nu puteam lucra nimic, ear' în un picior aveam junghiuri teribile; acum cu ajutorul crucei inventate de d-ta — mulțumesc lui Dumnezeu și d-tale — m'am făcut earăși sănătos. Aparatul acesta îl recomand fie-căruia. Dumnezeu să te țină. Cu stimă Emil Murányi, băle Kronpach«.

Deputatul guvernamental Teodor Fașie a repausat Duminecă dimineața în locuința sa din Budapesta. Fașie era în etate de 63 ani și reprezenta cercul electoral din Ceica (Bihor) cu program liberal. Era de origine Român.

Meseriașii români ai »Reuniunii socialilor români din Sibiu«, pe cum aflăm, au luat hotărâre de a dăruî fie-care cel puțin 4 cor. la fondul de 20 bani, creat de Reuniune, cu scopul de a cumpăra o casă cu hală de vânzare. Dl Nicolae Bratu, culeg.-tipograf, totodată bibliotecar al Reuniunii, a depus la fondul amintit suma de 10 cor. — Fie ca laudabilul exemplu al harnicului bibliotecar — să aștepte cât mai mulți imitatori.

Krüger pe moarte. O depeșă din Amsterdam anunță, că amicii de aici ai lui Krüger au primit o depeșă în care se anunță starea lui desperată. Moartea lui Krüger este apropiată. Dânsul a chemat pe preot și s'a mărturisit, zicând apoi:

— Sunt resemnat la moarte, de oare-ce nu mai pot să sper nimic în viață.

Arestarea unui conte maghiar. In Viena a fost arestat contele Andreiu Raday, care pentru escrocheriile sale a fost stat la răcoare și în Budapesta. El a fost deținut pentru înșelăciuni.

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 22—28 Febr. n. 1903.

Dumin.	22 Chendicul-mic. Vámos-Gálfalva.
Luni	23 Rodna-veche.
Mărți	24 Mercurea. Borșa. Gherghio-Alfalău. Sereda-Murășului. Sic. Sitaș-Cristur. Crispăc. Bontida. Huedin.
Joi	26 Bongha. Cehul-Silvaniei. Ciuc-Cârtfalău.
Vineri	27 Satulung. Șimleul-Silvaniei. Drăguș.
Sâmbătă	28 Turda. Zelău.

Călindarul vechiu și nou al săptămânei.

Dum. 35-a d. Ros. a Fiiului rătăcit, gl. 2, sft. 5.

Dum.	2 (†) Int. Domnului	15 Faust
Luni	3 S. și drept. Simion	16 Iuliana
Mărți	4 Părintele Isidor	17 Constanța
Merc.	5 Muc. Agatia	18 Florian
Joi	6 Cuv. Păr. Vucol Ep.	19 Conrad
Vin.	7 Păr. Parteniu	20 Eleuteriu
Sâmb.	8 M. Muc. Teod. Strat.	21 Eleonora

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Prețul bucatelor în săptămâna trecută n'a prea avut schimbări. — Grâul de Aprieie s'a urcat aproape la 7 cor, ear' al celui de Octomvrie la 7 cor. 65 fil.

Săcara a urmat întocmai grâului. Pentru Aprieie cu cor. 6'57, ear' pentru Octomvrie cor. 6'60—6'70.

Ovăsul per Aprieie cor. 6'01—6'02, cel mai bun cu cor. 6'25—6'50 cor.

Miscarea bucatelor în Budapesta în decursul săptămânii trecute a fost următoarea în măji metrice:

	importat	exportat
grâu	91.170	—
săcară	3943	206
orz	10.823	1278
ovăș	7300	102
făină	5305	75.500
tărțe	—	15.626

Făina. Cursul făinii din săptămâna aceasta a fost întocmai ca cel din cea trecută. Venzare a fost puțină, cu toate-că morarii au scăzut prețul măcinii-șului. Exportul a fost de 75.000 măji metrice.

Galițe. Prețul li-s'a urcat. Pentru un kigr. de carne de găscă s'a plătit 1'25—1'30 cor., pentru o găscă îndopată 5—6 c.; găină bătrână cu 1'50—1'70 c., părech. de curci cu 8—12 c., pui de fript cu 1.60—2'20 c.

Cursul pieții din Budapesta

— în 10 Febr. 1903 n. —

Per 50 kigr.		Per 100 kigr.	
Grâu	7 60—8 45	Miere	100'00—120'—
Săcară	6 45—6 75	Ceară	130'00—140'—
Orz	5 60—6 —	Nuci	30'00—60 —
Mei	5 75—6 —	Cartofi roza	5 40—6 —
Ovăș	6 10—6 40	Cart. galb.	5 00—5 75
Cucuruz	5 55—5 75	Ceapă roșie	3 00—6 80
Rapiță	10 00—10 50	Usturoi	12 00—16 —
Trifoi	63 00—78 —	Piper n	124 00—148 —
Lucernă	50 00—56 —		
Mohor	9 50—10 50		
Măzêriche	7 00—7 50		
Fasole	7 50—11 50		
Mazêre	6 00—7 —		
Mazăr. coj.	10 00—13 —		
Lințe	11 —13 —		
Păsat	5 25—00 —		
Mac	27 50—28 50		
Sēm. de in	00 00—00 —		
S. de cânep.	8 75—9 —		
Prune	13 50—17 00		
Lictar	15 00—17 50		
Untură	73 50—74 —		
Slănină	61 50—64 00		
Zahar brut	21 75—22 25		
Cafea lava	72 00—118 —		
Caf. Santos	35 00—37 —		
Caf. Portor	76 00—120 —		

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11 35
Napoleon d'or (20 franci) aur	19 10
20 Marce germane aur	23 45
Bilete germ. 100 Mărci	117 13
„ franceze 100 franci	95 60
„ române 100 lei	94 50

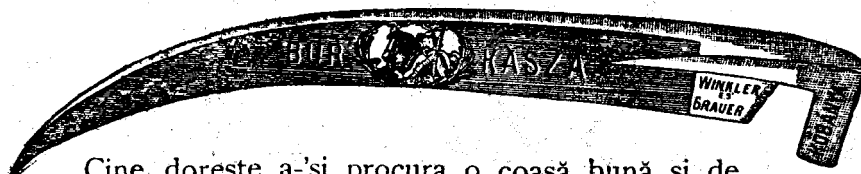
Prețul făinei din 8 Februarie n. 1903.

Per 50 kigr.					
0	1	2	3	4	5
12 50	12 10	11 70	11 40	11 10	10 60
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
10 10	9 20	8 30	5 30	3 90	

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Winkler & Grauer din Kőbánya—Budapesta

sunt singurii și exclusivii venzători și expeditori ai coaselor cu marca „BUR“, din cea mai mare fabrică de coase din lume.

Cine dorește a-și procura o coasă bună și de încredere ceară mai nainte prețul-curent ilustrat dela susnumita și renumita firmă, care îl trimite gratis și franco. Cererile se fac prin o carte postală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea comandelor! Celor, care le adună se dă provisiune potrivită! Garanță deplină. Serviciu conștientios! — Mai multe mii scrisori de mulțumită și de comande ulterioare stau la dispoziția celor interesați.

(154) Un briciu de Transvaal costă 1 fl. 50 cr. 4—20

ANUNȚ.

„Cassa de păstrare în Mercurea“ societate pe acții

acoardă împrumuturi ipotecare dela suma de cor. 5000 în sus cu 7% interese, fără a reflecta: la provisiune, la spese de manipulare și de scris

(Szerdahely) Mercurea, la 1 Ian. 1903.

(157) 3 10 Direcțiunea.

De arendat

5 jugăre loc de arătură și de venzare mobile moderne

pentru o ede de mâncare și una de durmit Prețuri foarte moderate.

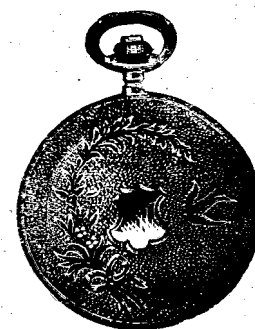
Informațiuni: Strada Posta-veche Nr. 5.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în Transilvania

(144) la 3—26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisanădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).

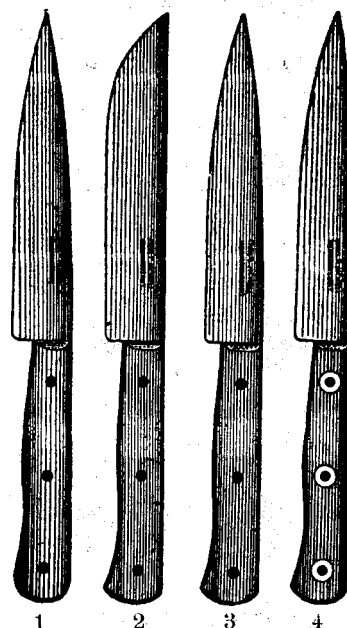
Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, p. doabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

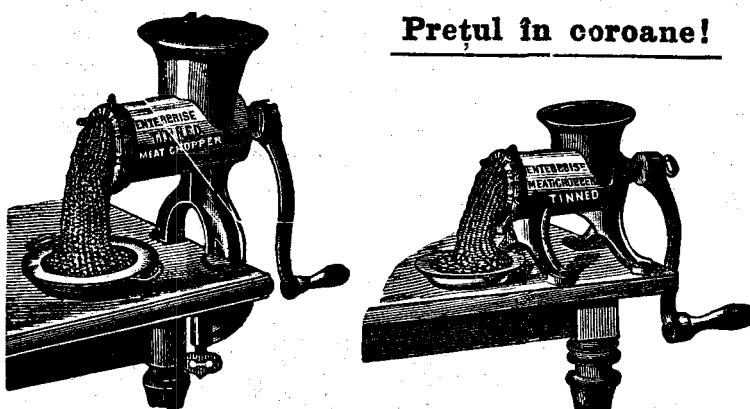
La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Cuțite de bucatărie

Cuțite cu garanție pentru fiecare bucată.

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane!

	Forma R RR S UU			Forma SS U T.		
Mărimea	R	RR	S	SS	U	UU T
Toacă în o minută klg.	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4 1 3/4
1 bucată mașină	K 5 40	7 86	9 —	8 50	13 38	15 80 29 50
1 cuțit de rezervă	K — 70	— —	— 80	— 80	— —	— —
1 placă găurită de res.	K 1 —	— —	1 50	1 50	— —	— —

Mașina T este provăzută cu roată.

Fiecare bucată, care s'ar dovedi ca prea tare sau prea moale la în-trebuințare, se schimbă cu alta.

Lungimea tăișului	17	19	21 cm.
Figura 1	K — —	— 72	— 86
„ 2	K — 56	— 68	— 80
„ 3	K — 56	— 68	— 80
„ 4	K — 64	— 76	— 90

CAROL F. JICKELI, SIBIU

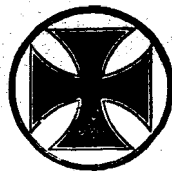
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr: 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
(142) de 20

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 5—17

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, auzul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normă a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se rerimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Pretul aparatului mare e 6 cor.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt
m i vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Cea mai eftină societate de asigurare este:

THE STANDARD
LIFE ASSURANCE COMPANY
(„STANDARD”, societate de asigurare asupra vieții).

⇒ Fondată la 1825. ⇐

Governor: Principele Buccleuch and Queensberry.

Sediul: Edinburgh, 3 George Street.

Filiala pentru Ungaria: Budapesta, str. Kossuth 4.

Agentură principală:

Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2,
unde se pot adresa și se resolvă corespondențe în limba
română.

Informațiuni se dau și la administrațiunea foii
„Bunul Econom”.

Venituri anuale . . . . K. 31.793.839.—

Profit împărțit . . . . K. 170.000.000.—

Averea societății . . . . K. 249.302.420.—

Asigurări plătite . . . . K. 508.000.000.—

Societatea „Standard” contractează ori-ce asigurări asupra
vieții, oferind garanții depline, împreunate cu condițiunile cele mai
liberale și primele cele mai eftine. (148) 2—26

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrásy 23.

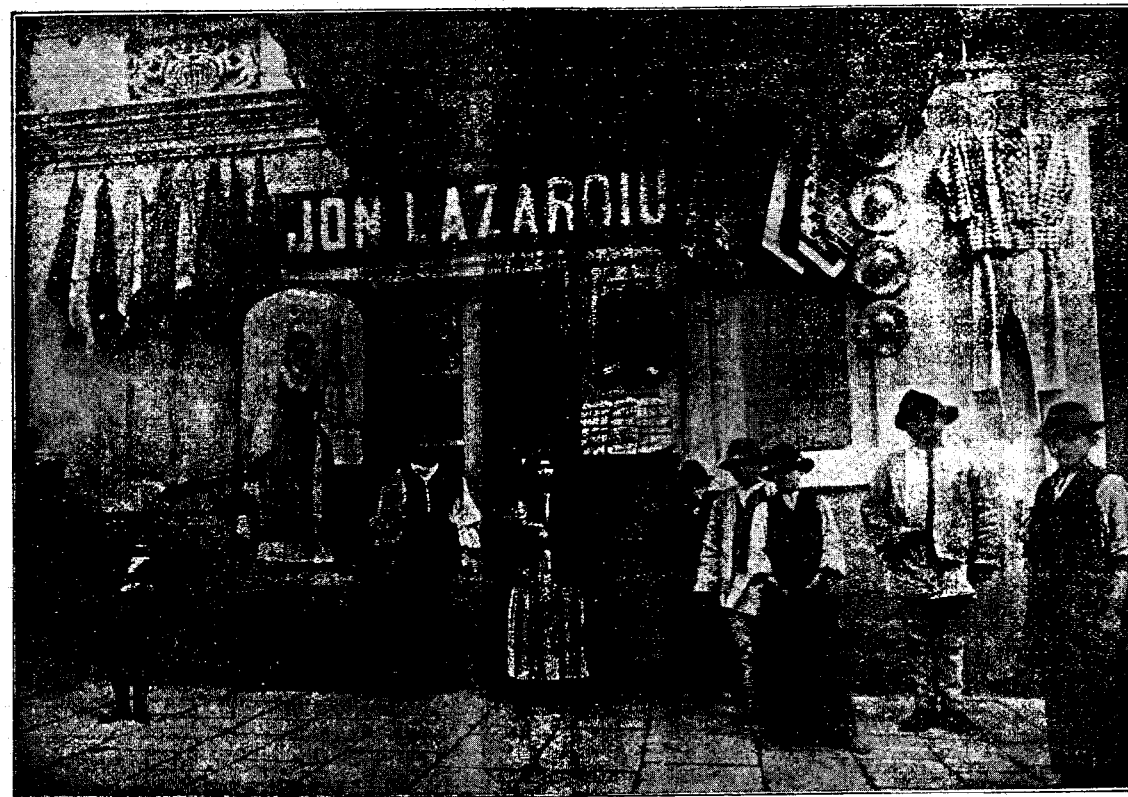
(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

6—52

Mai eftin ca ori unde!

Haine de călușeri de vânzare sau de dat împrumut.

Mai eftin ca ori unde!

Bunbac de țesut și ață de urzit

din fabricile cele mai renumite!

Mai eftin ca ori unde!

Tot felul de manufactură pentru trebuințele casei.
Comandele se execută repede și cu prețuri foarte moderate.

Prăvălia „La Româncea” a lui ION LAZAROIU
in Oăștie (Szászváros)

(145)

4—10